

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 104
9 februari 2022
Verschijnt maandelijks

Volgende edities:
9 maart (kopij 3 maart)
13 april (kopij 7 april)
11 mei (kopij 5 mei)

In dit nummer:

- **Vrede – zegenbede**
- **“9 o’clock prayer” – Column door Martine Koops**
- **Themaviering OLVékoor – 13 februari**
- **De akker van de Ziel – Thee met thema – 27 februari**
- **Op weg naar Pasen – Initiatieven van Jezuiten en NBG**
- **Korte berichten**
- **Bid om vrede – Uit de landelijke oecumene**
- **Bericht van het Eef Sybesma Fonds**
- **Wat we doen, doet er ertoe – Inlia in Groningen**
- **Groepsleiders en medewerkers gezocht – Ywam Arnhem**
- **Stapel stenen – Uit berichten Vanaf de zijlijn**
- **Colofon**

Vrede

Zegenbede

*Geef vrede door van hand tot hand,
je moet die schat bewaren;
bescherm haar als een tere vlam,
behoed haar voor gevaren.*

*Geef vrede door van hand tot hand,
als brood om uit te delen;
kijk ieder mens met warmte aan,
zo kunnen breuken helen.*

*Geef Christus door van hand tot hand,
zijn liefde schenkt ons leven.
Geef vrede door, geef haar een kans:
een schat om uit te delen.*

Dit gedicht vonden wij in het maandblad van de Parkstraatgemeente, uitgave juni 2021. Het stond in een artikel geschreven door Ds. Susanne van der Sluijs.
De afgebeelde Vredesengel vindt u in Bato's Wijk te Oosterbeek en is gemaakt door M. van Beek

COLUMN door Martine Koops

"9 o'clock prayer"

Afgelopen maand vierden wij de Week van gebed voor de eenheid van Christenen.

Week van gebed, onze Christelijke traditie kent gebed in alle soorten en maten. Vast geformuleerde gebeden, het doorgaande Jezusgebed uit de Orthodoxe traditie, voorbeden, liturgische gebeden, gezongen of gesproken, vrij gebed in een groep, persoonlijk gebed, stil gebed of juist het gebed 'in tongen', variërend in tijd en

lengte. Dankzij mijn 'oecumenische geloofsweg' heb ik met vele vormen kennism gemaakt. Mijn bewuste geloofsweg, ik kom uit een niet kerkelijk gezin, begon rond 25, in de meer evangelische richting, waar vooral het vrije gebed veel aan bod kwam, later werd ik Anglicaans, en zo'n 10 jaar geleden werd ik geraakt door de monastieke en contemplatieve traditie toen ik bij de zusters Trappistinnen van Abdij Koningsoord over de (kerk-)vloer kwam. Ik ben dankbaar dat ik met zoveel vormen van gebed vertrouwd ben geraakt. In de loop van de jaren werd mijn eigen gebed steeds woordelozener. Soms zo woordeloos en verweven door mijn dagelijks leven dat ik me afvroeg of ik het nog gebed kon noemen, en toch met een gevoel van verbondenheid met Die Ene, Onvatbare, die ik vaak God noem, en met de wereld.

Soms komen ook weer gebedsvormen van voorheen terug. Zo werd ik vorig jaar, toen de avondklok om negen uur werd ingesteld, herinnerd aan het "9 o'clock prayer". Ik leerde dit vredesgebed kennen bij internationale christelijke kampen waarbij ik jarenlang betrokken was. Op die kampen werd dit gebed uitgesproken als dag afsluiting, om negen uur. Het gebed vindt zijn oorsprong in de Tweede Wereldoorlog in Engeland, toen iedereen om negen uur 's avonds naar het nieuws op de BBC radio luisterde. Deze nieuwsberichten begonnen met de Big Ben die 9 keer sloeg, en dan was er een korte stilte voor een stem het nieuws aankondigde. In die stilte werd door veel mensen gebeden, en ging er een gebed rond, gebaseerd op het Onze Vader, wat precies paste in die stilte:

"Uw Koninkrijke kome,
Uw wil geschiede,
Op aarde zoals in de hemel.
Laat het vrede worden op aarde,
En laat het beginnen in mij... "

Bij de avondklok ben ik het weer dagelijks gaan bidden, vanuit mijn onmacht over de onvrede en agressie tussen mensen of landen, maar ook vanuit de worsteling met mijn eigen onrust. Zulke gewoontes slijten soms sneller dan je je voorneemt, maar deze column is een goede reden het weer op te pakken, want we hebben vrede zó nodig op deze aarde, dat is deze dagen weer schrijnend actueel.

"Laat het vrede worden op aarde, en laat het beginnen in mij..... Amen"

Martine Koops is bestuurslid DB Raad van Kerken Arnhem. Dit is haar eerste column.

Themaviering OLVékoor

Waalse Kerk, Gasthuisstraat 1, Arnhem

Op **zondag 13 februari** wordt opnieuw aandacht besteed aan “Laudato Si”, de oproep van Paus Franciscus om met respect en eerbied om te gaan met de aarde.

Klimaat. Milieu, onze wijze van produceren en leven, alles hangt met elkaar samen. We weten dat het anders moet, maar nu komt het op de invulling daarvan aan. De viering biedt ons concrete handvaten hoe

met deze problematiek om te gaan.

Bert Oostveen is onze gastspreker.

De viering waarin teksten en liederen van Huub Oosterhuis elkaar afwisselen begint om **10.00 uur**.

Na afloop is er tijd voor koffie en ontmoeting.

Marie-José Hutjes, tel. 06 17652289

De Akker van de Ziel

Thee met Thema in de Vredebergkerk Oosterbeek op 27 februari 2022 om 16 uur

In het werk van inleider Dennis Coenraad, beeldhouwer van beroep, staat de mens centraal. Hij maakt bronzen portretten, waarbij hij inzoomt op die ene mens die voor hem zit. Zo maakte hij bustes van o.a. Henk van Ulsen, Ben Bot, Willem Barnard, Willem Aantjes, Pater van Kilsdonk en Jacob Six.

Daarnaast maakt hij een beeldenserie waar steeds de lichaamsuitdrukking vertelt wat er in de mens aan drijft, verlangen en spiritualiteit leeft.

Dennis Coenraad: “In mijn lezingen, die ik de titel De Akker van de Ziel heb gegeven, neem ik mijn toehoorder mee op reis: Voorts staan we stil bij de wereld van de tantra en het beeldhouwen an sich. Mijn lezing is opgebouwd uit mijn eigen levensweg. Ik vertel vanuit mijn eigen ervaring en aan de hand van afbeeldingen van mijn beelden. Zo leg ik de voorwaarde voor een mooie middag waarin we elkaar ongedwongen kunnen ontmoeten. En ons buigen over de vraag: Wie is de mens?”

Tijd: 16.00 uur (inloop vanaf 15.30 uur) tot 17.30 uur

Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon van der Koogweg 3, Oosterbeek

Kosten: vrijwillige bijdrage na afloop, contant of per bank

Aanmelden via theemetthemaosterbeek@gmail.com U krijgt bericht wanneer het maximaal aantal bezoekers is bereikt.

N.B. I.v.m. Corona is het mogelijk dat de bijeenkomst vroeger op de dag wordt gehouden dan wel als zoombijeenkomst. Dit wordt tijdig bekendgemaakt.

Voor de toegang is de Coronacheck (QR-code) verplicht.

Informatie: Jan Tijssen, jan_tijssen@hotmail.com

Op weg naar Pasen

Initiatieven van de Jezuiten en het Nederlands Vlaams Bijbelgenootschap

Eerder was er in december de digitale adventsretraite op weg naar kerst. Iets vergelijkbaars is er nu voor de 40- dagentijd. De digitale 40-dagenretraite gaat op Aswoensdag 2 maart van start en eindigt op Paaszondag. Het is de zestiende digitale retraite van de jezuïeten. De teksten zijn geschreven door Myriam Van den Eynde.

Myriam zegt over de retraite: “Op de vraag van de zoekende mens, geeft Jezus een ontwapenend antwoord: ‘Kom maar mee, dan zul je het zien.’ Die uitnodiging klinkt ook voor ons vandaag: Kom maar mee, leer Me (beter) kennen, zie waar Ik me ophoud, ontdek waar Ik je tegemoet kom in jouw leven, in deze wereld, in deze tijd. Deelnemen aan de retraite is ingaan op die uitnodiging. Hem achterna, op weg naar Pasen

Deelnemers van de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmaal met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om de 40- dagentijd, de Goede Week en het Paasmysterie intenser te beleven. Op zaterdagochtend tijdens de 40-dagentijd kunnen deelnemers van de retraite meedoen aan een geleide meditatie via Zoom

Je kunt je voor deze gratis digitale retraite inschrijven via www.40dagenretraite.org

Er is nog een ander interessant initiatief voor de 40- dagentijd en dat komt van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. Om zich in de veertigdagentijd voor te bereiden op Pasen geven zij een gratis boekje uit ‘Samen op weg naar Pasen’.

‘De Veertigdagentijd is vanouds een periode van vasten, ontbering en reflectie. We kozen voor het thema bevrijding omdat vrijheid niet vanzelfsprekend is’, zegt Anne-Mareike Schol-Wetter, Hoofd Bijbelgebruik bij het NBG. ‘Vrijheid heeft veel kanten. Je kunt je lichamelijk vrij bewegen, maar je toch geestelijk gevangen voelen, en omgekeerd. Ik hoop dat dit boekje mensen helpt om stil te staan bij de vraag waar en hoe zij vrijheid of onvrijheid beleven. En dat ze op het spoor komen van de bevrijding waar de Bijbel over vertelt.’

Het boekje telt 64 pagina’s en bevat voor elke dag een bijbeltekst, een mini-overdenking en een vraag om de Bijbelpassage met je leven te verbinden.

Het boekje is gratis te bestellen bij: <https://www.bijbelgenootschap.nl/40dagen/>

Zo zijn er dus vanuit verschillende spirituele benaderingen initiatieven op weg naar Pasen. Ook dat is oecumene. Het is te hopen dat veel mensen hier gebruik van maken.

Bruno Vreeburg

Korte berichten

- **Zin in de regio:** Zinnige activiteiten in de regio Arnhem voor mensen met een spirituele en/ of culturele interesse. U vindt het op www.zininderegio.nl Informatie en berichten plaatsen via info@zininderegio.nl
- **Vacature vrijwilliger Sociaal Spreekuur – Arnhem Zuid:** Het **Leger des Heils** is naarstig op zoek naar een vrijwilliger Sociaal spreekuur. Voor het Leger des Heils Geloven in de Buurt Korps Arnhem zoeken wij deze vrijwilliger Sociaal spreekuur. Ben jij in het bezit van allround kennis over praktische zaken rondom post, administratie en financiële zaken? Dan zoeken wij jou! Sollicitaties naar Joop Toeter, secretaris, Leidenweg 11-13, 6843LA Arnhem, tel. 06 268 78 386, email: jooptoeter@legerdesheilsarnhem.nl
Zie ook www.legerdesheils.nl/korpsarnhem
- **Coventrygebed, elke vrijdag 12.30-12.50 uur.** Het Coventrygebed is weer in de **Walse kerk**. Iedereen is welkom! Samen bidden voor vrede en verzoening. Lees hier de achtergrond van het Coventry gebed: <https://jansbeekkklesia.nl/vieringen-in-jansbeek-ekklesia/coventry-gebed/>
- **Bezinningsmoment in de Koepelkerk op dinsdag:** Elke dinsdag tussen 12.00 en 14.00 uur is er gelegenheid om tot rust te komen in de Koepelkerk. De kerk is open, je kunt binnenlopen, een kaarsje branden en een paar minuten of veel langer stil zijn om je te bezinnen, om ruimte te maken in je hoofd, om gewoon even niets te hoeven. Dit is een gemeenschappelijk initiatief van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt en de Prot. Gem. Arnhem. Adres: Koepelkerk, Jansplein 60, Arnhem.
- Dagelijks zijn er veel activiteiten in **D3rde Verdieping** het centrum voor bezinning en ontmoeting. Informatie over onze activiteiten vindt u op www.d3deverdieping.nl
U vindt ons in gebouw Rozet op de derde verdieping in lokaal 3.09

Bid om vrede

Uit de landelijke oecumene

Vanwege de voortdurende spanning rond Oekraïne, schreef Dick Schoon, bisschop van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland een gebed dat er wegen gevonden zullen worden voor vreedzame oplossing van deze verontrustende ontwikkeling.

Zie: <https://www.raadvankerken.nl/nieuws/2022/01/gebed-voor-de-volkerenin-oost-europa/>

Ook elders in Nederlandse kerken groeit bezorgdheid over de ontwikkelingen rond Oekraïne en Rusland, Zoals in het gebed van Ad van der Helm, de voorzitter van de Haagse Gemeenschap van Kerken. Hier klinkt de roep om wijsheid en vrede. Opdat het woord van de Heer mensenharten raakt; en beweegt tot verzoening. Zie:

<https://www.raadvankerken.nl/nieuws/2022/01/gebed-voor-vrede/>

Wij hopen dat veel kerken in Arnhem zich hierbij aan zullen sluiten.

Voorts riep de landelijke Raad van Kerken de Nederlandse regering op tot verdere diplomatieke inzet voor de-escalatie van de ontwikkelingen rond Oekraïne.

Bericht van het Eef Sybesma Fonds

Het Eef Sybesma Fonds van de Raad van Kerken in Arnhem kan initiatieven in Arnhem ondersteunen die passen bij de missie van de Raad. Dat zijn activiteiten op kerkelijk gebied, waarbij de samenwerking van kerken wordt bevorderd (zowel kerken die deel uit maken van de Raad van Kerken als de christelijke kerken en geloofsgemeenschappen daarbuiten). Het kan ook gaan om initiatieven voor maatschappelijke dienstverlening (diaconie) waar de kerken in oecumenisch verband samenwerken. Voor de ondersteuning hiervan stelt het fonds een bescheiden bedrag beschikbaar.

Er zijn twee rondes waarin aanvragen gedaan kunnen worden. De laatste inzendtermijn voor de eerste ronde is 1 april 2022.

De einddatum voor een indiening voor de tweede ronde is 1 oktober 2022.

Wilt u meer van het Fonds weten: Kijk dan op de website van de Raad van Kerken Arnhem:

<https://rvkarnhem.nl/welkom/eef-sybesma-fonds/>

Hier staat de regeling van het fonds met de voorwaarden waaraan een aanvraag moet voldoen en het adres van het fonds.

“Wat we doen, doet ertoe”

Portret van Ilva Hettinga

Tientallen kwetsbare gasten vallen onder hun zorg; bejaarden, ernstig zieken, mensen met zware lichamelijke en/ of psychische trauma's. En die komen dan meestal zonder medisch

dossier aan. Onlangs nog op een vrijdagavond: een meneer in een rolstoel die dringend medicatie nodig had - maar welke? Ga er maar aan staan, zonder tolk. “Het is hier nooit saai”, zegt medisch assistente Ilva Hettinga.

Ilva vormt met collega's Alfa en Astrid het medische team van INLIA. Ze werkte eerder in het aanmeldcentrum in Ter Apel. “En als je eenmaal met deze doelgroep hebt gewerkt, is het lastig om terug te schakelen.” Dan is het gewone werk wel heel gewoon, bedoelt ze. Maar zo'n voorbeeld als zo'n man in een rolstoel zonder medicatie: dat is een ander uiterste, toch? “Maar voor zo iemand kun je dus echt het verschil maken.”

“Gek dat het zo kan”

Gek eigenlijk, vindt ze, dat het zo kan in Nederland. Dat mensen die uit een azc gezet worden, zo aan hun lot overgelaten worden. Dat INLIA zelfs niet even een seintje krijgt welke medicijnen van levensbelang zijn voor hen. Overheidsdiensten beroepen zich dan op de privacyregels; ‘we mogen geen medische dossiers delen’. Ze zouden eens kunnen beginnen aan mensen zelf te vragen of het mag.

De gasten van INLIA kunnen zich wettelijk niet verzekeren voor medische zorg. Er is enkel een regeling voor spoedbehandelingen. Dat betekent dat Ilva niemand met een losse kies kan doorverwijzen naar een tandarts, totdat de kies een ontsteking veroorzaakt. “Met veel dingen moet je wachten tot ze spoed worden. Slecht voor de mensen en ook duur.”

Lichtpuntjes

Als tegenwicht noemt ze wat lichtpuntjes: “We werken met een fijne huisarts, die de tijd neemt voor gasten. Veel werk, voor weinig vergoeding!” Nog een voorbeeld: INLIA werkt samen met fysiotherapeuten die de gasten gratis behandelen. Het voorkomt erger. “Echt

top.” Het frustreert weleens dat de zorg die gasten nodig hebben vaak niet beschikbaar is voor hen. Vooral als ze ziet dat mensen onnodig lijden.

Maar op die momenten beseft Ilva: “Wat we hier doen, doet ertoe. We doen iets goeds, ook al staan we daar vaak niet bij stil. Dat maakt al die muren waar je op stuit, draaglijk. We zién mensen, we horen ze. Behandelen hen met respect, als mens. Alleen dat al heeft zoveel impact.”

Dit artikel is overgenomen van Inlia – Kerkelijke Relaties & Publieksvoorlichting in Groningen. De foto van Ilva Hettinga is gemaakt door Peter Wassing.

Groepsleiders en medewerkers gezocht

YWAM Arnhem/ Nijmegen

Wij zijn Elisha en Vimbai Nyandoro en zijn 2 jaar geleden hierheen verhuisd om het leiderschap over YWAM Arnhem/ Nijmegen op ons te nemen. Vanwege corona maatregelen hebben we niet zoveel kunnen doen en ook niet zoveel mensen ontmoet als we hadden gewild.

We bidden en hopen dat we dit jaar een beetje meer momentum zullen hebben in die richting. We hebben een hart voor jonge mensen in het bijzonder (generatie Y en Z).

Daarom zouden we jullie graag willen ontmoeten, jullie leren kennen, jullie verhalen en over jullie werk horen, en kijken hoe we samen kunnen werken.

Als onderdeel van ons ministry werk, vinden we het heerlijk om te onderzoeken, innoveren, creëren en om nieuwe praktische wegen te ontdekken, die jonge mensen inspireren om zichzelf te zien als deelnemers aan het Bijbelverhaal.

Wij geloven dat we een verantwoordelijkheid hebben en een rol te vervullen hebben in onze partnerrelatie met God. We voelen de urgentie om onze inspanningen te verhogen, om aanwezig en zichtbaar te zijn, zodat we meer kans hebben om een verschil te maken.

Gods missie is zo groot en geeft ons zóveel mogelijkheden. Wanneer wij samen sterk staan kunnen we veel voor elkaar krijgen en meer resultaten zien.

Als YWAM zouden wij het geweldig vinden om een manier te vinden om ons met jullie te verbinden en gezamenlijk het Koninkrijk van God nog mooier in onze tijd tegemoet te zien.

Laat me weten indien je graag zou willen afspreken.

In Christus, Elisha Nyandoro

Mobiel: +31636286209

www.ywamarnhem.nl

Stapel stenen

Uit berichten Vanaf de zijlijn

In coronatijd ontvangen de leden van de PG Arnhem regelmatig teksten en gedachten om over na te denken. Hieronder twee bijdragen Vanaf de zijlijn van Arjen Hiemstra en Pierre Eigenraam. Ze schrijven over het thema Stapel stenen.

De mooiste stapel stenen kwam ik tegen in Rondane in Noorwegen. Die stenen liggen in de Dørålglopen, of misschien is het wel geen stapel maar eerder een bergkloof vol. Dørålglopen - spreek uit: Deuroalglopen – is een kloof waar je doorheen moet als je vanuit het Haverdal naar de Dørålsaeterhut wandelt.

De 8 kilometer wandelen kost je een halve dag. In het begin klim je nog liefelijk omhoog. Langzaam beland je in een kloof met veel stenen; toen wij er waren lag er nog veel sneeuw. En dan plotseling worden de stenen grote keien terwijl je van de één naar de andere moet springen totdat ergens halverwege de kloof toch vrij steil naar beneden gaat en een beekje smeltwater afvoert.

Ik was met mijn zoon in juli 2015. Maar eigenlijk was ik er al eerder: Toen ik op zoek was naar een afbeelding van grote stenen voor de Paaswake van 2014 kwam ik al bij een afbeelding van de Døråglupen uit.

In Ezechiël 37 ziet de profeet een dal vol dode beenderen. Hij moet er over profeteren dat ze weer tot leven zullen komen en als hij dat doet worden de beenderen lichamen en krijgen Gods adem in de neus. Het is een beeld van de opstanding.

Toen we de kloof bijna achter ons lieten in 2015, zag ik de krokussen bloeien aan de rand van het beekje vol smeltwater dat uit de kloof komt. Nieuw leven komt tot stand, elke keer weer.

Arjen Hiemstra

Op het hoogste punt (1505 meter) van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela bevindt zich 'a Cruz de Ferro'. Het is een ijzeren kruis, vermoedelijk uit de 11^e eeuw, op een hoge paal met een enorme hoop stenen daaronder.

Een legende veronderstelt dat eens de apostel Jakobus hier een heidens altaar aantrof, waarop mensenoffers werden gebracht. In heilige woede ontstoken wierp hij een steen naar het altaar, dat in duizend kleine stukken uiteenspatte. Dat was het begin van de steenhoop; het later geplaatste kruis herinnert daaraan.

Waarschijnlijker is dat het kruis bedoeld was als herkenningspunt voor de vele pelgrims die in de middeleeuwen voorbij deze eenzame plek trokken. In die tijd ontstond de gewoonte om van huis een steen mee te dragen en die hier achter te laten, aan de voet van het kruis. Die steen stond symbool voor de last van het verleden, van zorgen of verdriet die je met je meedroeg.

Daarvan bevrijd mag de pelgrim aan het laatste deel van de reis beginnen. De woeste en droge Spaanse hoogvlakte maakt plaats voor idyllisch groene streken. Alsof je opeens het paradijs mag betreden!

Ook ik heb in 1997 mijn steen (-tje) achtergelaten. Het is een mooi ritueel dat me oprecht goed deed. Maar is het nou echt nodig om daar zo'n verre reis voor te maken? Misschien niet; heilzaam is het wel om -zo niet letterlijk, dan toch figuurlijk- eens wat afstand te nemen en je van ballast te ontdoen

Pierre Eigenraam

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Voorzitter: Johannes Kon (aris.kon.arnhem11@gmail.com)

Secretaris: Bruno Vreeburg (vrar2010@gmail.com)

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks b

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het maartnummer inzenden vóór 3 maart 2022 aan
bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 9 maart 2022.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 386 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze voorzitter of onze secretaris of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com